

Sparekatalog for færgedriften – Agersø Omø Færgerne

Det økonomiske udgangspunkt

Administrationen vurderer, at der er behov for at finde en samlet besparelse på færgedriften på 3.6 mio. kr. i 2023. Ifølge Budget 2023 skal der spares 1.2 mio. kr. Derudover forventes det, at der skal spares 2.4 mio. kr. som følge af forhøjede dieselpriiser.

Sparekataloget beskriver en række forslag til besparelser på færgedriften, hvoraf flere kan implementeres på kort sigt, mens andre bygger på en række forudsætninger, som skal undersøges nærmere med henblik på kvalificering.

Henvendelser til Indenrigs- og Boligministeren om færgernes økonomiske situation

Sammenslutningen af Danske Småøer, Færgesekretariatet og Småøernes Færgeselskaber har i maj 2022 rettet henvendelse til Indenrigs- og Boligminister Christian Rabjerg Madsen, hvor man blandt andet har gjort opmærksom på de udfordringer, som de forhøjede dieselpriiser, skaber i forhold til færgedriften. Ministeren har svaret at man i reguleringen af de statslige tilskud, som kommunen modtager, vil tage højde for den generelle prisudvikling i samfundet.

Borgmesteren har i juli 2022 skrevet til Indenrigs- og Boligminister Christian Rabjerg Madsen og informeret ham om, at de stærkt forhøjede dieselpriiser gør det vanskeligt at opretholde det eksisterende serviceniveau på færgedriften. Ministeren har svaret, at man er opmærksom på kommunens udfordring, men at Regeringen ikke har en entydig løsning på problemet.

Kommunens budget til færgedrift og tilskud fra staten

Slagelse Kommune har et samlet budget for Havne og Færger på 15.561.221 kr. i 2023. Af dette beløb er 14.051.020 kr. afsat til færgedrift.

Generelt statsligt tilskud

Kommunen vil i 2023 modtage 12.732 mio. kr. i § 20 tilskud som kommune med mindre øer. Beløbet er et generelt tilskud, og der er ikke krav om, at det specifikt anvendes til færgedriften. Tilskuddet anvendes til at dække udgifter til færgedriften samt merudgifter i forbindelse med opretholdelsen af institutioner og serviceydelser på Agersø og Omø.

Til sammenligning har kommunen i 2022 modtaget 12.468 mio. kr. Det vil sige, at det generelle tilskud i 2023 forhøjes med 264.000 kr. jævnfør Ministerens udmelding om, at man i reguleringen af det statslige tilskud vil tage højde for den generelle prisudvikling i samfundet.

Statstilskud til nedsættelse af færgetakster til transport af gods og passagerer m.m.

Kommunen har i 2022 modtaget et statsligt tilskud på 1.236 mio. kr. til nedsættelse af takster for transport af gods og 1.392 mio. kr. til nedsatte takster for passagerer m.m. for at styrke udviklingen af øernes lokalsamfund i forhold til erhverv, bosætning og turisme. Midlerne fra disse puljer kan ikke anvendes til at dække stigende udgifter til færgedriften. Men de kan i nogen tilfælde tilstræbes anvendt på en sådan måde, at de delvist opvejer prisstigninger på færgetaksterne for at mindske risikoen for et faldende passagerantal som konsekvens af de generelle prisstigninger på færgetaksterne. Tilskudsordningerne forvaltes af Ø-udvalget, der fastsætter perioden for takstnedsættelser, også kaldet skuldærsæson, samt taksterne for passagerer m.m. i den pågældende periode.

i 2023 vil kommunen modtage et tilskud på 1.260 mio. kr. til nedsættelse af takster til transport af gods og 1.428 kr. til nedsættelse af takster for passagerer m.m., hvilket vil sige en mindre forhøjelse på 14.000 kr. på godsområdet og 36.000 kr. på passagerområdet set i forhold til 2022.

Princip for besparelser

Besparelsesforslagene bygger på princippet om at besparelser, der medfører ændringer i fartplanen, i videst muligt omfang implementeres i perioden for vintersejllads, mens der i sommerperioden, hvor der er flest passagerer, sejles mest muligt for at sikre størst mulig indtjening.

Besparelsesforslag eller -tiltag, som kan implementeres eller allerede er iværksat

Administration og generelt råderum

Besparelse på 500.000 kr. som følge af reduktion i administration, ledelse og i det generelle råderum.

Forhøjelse af takster

Beslutning om forhøjelse af taksterne for Agersø Omø Færgerne på 8 % i forbindelse med vedtagelse af Budget 2023. Anslået merindtægt på 600.000 kr.

Brændstoffillæg

Forslag om indførelse et brændstoffillæg på 8 % i forhold til eksisterende takster, hvilket anslås at give en merindtægt på 400.000 kr. som følge af en generel prisstigning. Brændstoffillægget kan ophæves, hvis priserne på diesel viser sig at falde væsentligt.

Tab af billetindtægter

De generelt forhøjede billettakster, som beskrevet ovenover, forventes at medføre tab af billetindtægter i sommerperioden. Dette kan dog delvist opvejes gennem anvendelse af den statslige til nedsættelse af takster til transport af passagerer m.m. i skuldersonen, som fastsættes af Ø-udvalget.

Ophævelse af rabatordninger

Fjernelsen af gældende 12 % rabat ved køb af billetter med tilknyttet betalingskort. Rabatten anslås at give et give en merindtægt på 300.000 kr. om året.

Konsekvenser ved indførelse af brændstoffillæg og fjernelse af 12 % rabat

Nedenstående viser priser for transport af bil og trailer for borgere med folkeregisteradresse på Agersø og Omø ved indførelse af brændstoffillæg på 8 % samt fjernelse af 12 % rabat ved køb af billetter med tilknyttet betalingskort.

	Bil	Trailer	I alt	8 % Brændstof-tillæg	Manglende 12% rabat
Agersø	83,00	83,00	166,00	13,28	19,92
Omø	149,00	149,00	298,00	23,84	35,76

Besparelser vedrørende passagerfartøjet Kattegat:

Udlejning af Kattegat på markedsvilkår med henvisning til Kommunalfuldmagten til anslåede 2.000 kr. i timen. Der har tidligere været forespørgsler om muligheden for at leje Kattegat, men der har ikke været praksis for at gøre det. Indtjening i forbindelse hermed er ukendt, da efterspørgslen ikke kendes.

Salg af Kattegat (salgspris ukendt) under forudsætning af en forventet ændring i bekendtgørelsen om nedsættelse af færgetakster for godstransport til og fra visse øer. Forventet årlig driftsbesparelse på anslåede 500.000 kr. som følge af reducerede udgifter til forsikring og værftsophold m.m. Som konsekvens af salg af Kattegat, vil der udelukkende blive sejlet efter nødplan, når en af færgerne er i dok.

Hvis der skal lejes en afløserfærge i perioder, hvor en af færgerne er i dok, skal det undersøges, om den vil kunne fungere i kommunens havne og eventuelt kræve tilpasninger. En afløserfærge anslås at ville koste mellem 35.000 kr. til 50.000 kr. i døgnnet + udgifter til ombygning/tilpasning af færgelejer. Leje af en eventuel afløserfærge vil således reducere besparelsen ved salg af Kattegat.

Forslag om bestillingsture - Agersøfærgen

Forslag om indførsel af bestillingsture på hverdage udenfor perioden for sommersejlsplanen, dvs. 16.9-31.5

Der indføres bestillingsture (efter gældende praksis for Omøfærgen) på 2 dobbeltaf gange: kl. 20.30 fra Agersø og 21.00 fra Stignæs, samt kl. 22.30 fra Agersø og 23.10 fra Stignæs. Det vil sige, at der i denne periode på 36 uger forventes færre antal sejlede ture. Hvis ingen af de nævnte bestillingsture sejles, kan der spares 86.000 kr. på brændstof. Hvis halvdelen af de nævnte bestillingsture udgår, kan der spares 43.000 kr. på brændstof, som medtages i sparekataloget. Der er ingen besparelse på mandskab.

Grundlag for beregningen: Der bruges 15 liter diesel til en oversejling, hvilket giver 30 liter på en dobbelttur. Det vil sige 60 liter diesel om dagen i 5 hverdage pr. uge i 36 uger, hvilket giver 10.800 liter diesel, som til en pris af 8 kr. pr. liter, koster ca. 86.000 kr. Hvis man herfra trækker 50 % af turene, vil der blive brugt ca. 5.375 liter diesel, hvilket svarer til ca. 43.000 kr.

Forslag om indførsel af bestillingsture i weekender i perioden 1.12-31.3

Indførsel af bestillingsture (efter gældende praksis for Omøfærgen) i weekender på 5 dobbeltture. Det vil sige at 10 dobbeltture ændres til bestillingsture i løbet af en weekend i de 17 weekender, der indgår i perioden. Hvis ingen af de 10 bestillingsture sejles, kan der spares ca. 40.000 kr. på brændstof. Hvis halvdelen af bestillingsturene sejles, vil der være en besparelse på ca. 20.000 kr. som medtages i sparekataloget.

Grundlag for beregningen: Der bruges 15 liter diesel til en oversejling, hvilket giver 30 liter på en dobbelttur. Det vil sige 30 liter diesel på 10 dobbeltture på en weekend i 17 weekender giver 5.100 liter diesel, som til en pris af 8 kr. pr. liter, koster ca. 40.000 kr. Hvis man herfra trækker 50 % af turene, vil der blive brugt ca. 2.500 liter diesel, hvilket svarer til ca. 20.000 kr.

Forslag som medfører ændringer i fartplanen

Nedlæggelse af bestillingsafgangene på Omøfærgeren - kl. 5 på hverdage fra Omø og kl. 6 fra Stignæs i perioden 16.9-31.5.

Nedlæggelsen anslås at ville give en besparelse på ca. 72.000 kr.

Grundlag for beregningen: Der er beregnet 50 liter diesel til en oversejling, hvilket giver 100 liter på en dobbelttur. Det vil sige at 100 liter diesel i 5 hverdage i de 36 uger, der er omfattet af perioden, hvilket giver 18.000 liter diesel, som til en pris af 8 kr. pr liter, vil koste ca. 144.000 kr. Hvis man går ud fra, at 50 % af afgangene under den eksisterende bestillingstursordning, ikke bliver bestilt og derfor ikke sejles, vil der blive brugt 9.000 liter diesel, hvilket svarer til 72.000 kr.

Forslag om at fjerne dobbeltture

Forslag om at fjerne 5 dobbeltture pr. dag i sejlplanen for Agersøfærgeren i perioden 16.9-31.5 på hverdage

Dette forventes at give en besparelse på ca. 216.000 kr. som medtages i sparekataloget.

Grundlag for beregningen: Der er beregnet 15 liter diesel til en oversejling, hvilket giver 30 liter på en dobbelttur. Det vil sige 30 liter diesel på 5 dobbeltture i 5 hverdage i 36 uger, hvilket giver 27.000 liter diesel, som koster 8 kr. pr liter, som koster ca. 216.000 kr.

Forslag om at fjerne 3 dobbeltture pr. dag i sejlplanen for Omøfærgeren i perioden 16.9-31.5 på hverdage

Dette forventes at give en besparelse på ca. 432.000 kr. som medtages i sparekataloget.

Hver dobbelttur der tages ud af sejlplanen i perioden 16.9-31.5 forventes at give en besparelse på 144.000 kr.

Grundlag for beregningen: Der er beregnet 50 liter diesel til en oversejling, hvilket giver 100 liter på en dobbelttur. Det vil sige, at 100 liter diesel på 3 dobbeltture i 5 hverdage i 36 uger giver 54.000 liter diesel, som til en pris af 8 kr. pr liter, tilsammen vil koste ca. 432.000 kr.

Nedlæggelse af bestillingsturen til Omø samt dobbeltturene på Agersøfærgeren og Omøfærgeren i perioden 16.9-31.5, må anses for at forringe vilkårene for øboerne i betydelig grad. Dette kan eksempelvis omfatte pendlere uden mulighed for at arbejde hjemme, eller som ikke har fleksible arbejdstider, og ikke kan tilpasse deres mødetider med sejlplanen og derfor får længere ventetid. Derudover kan der være tilfælde hvor skolebørn som skal til og fra Eggeslevmagle Skole kan få lange ventetider af en karakter, der strider mod regler for ventetider, som beskrevet i bekendtgørelsen om befordring af elever i folkeskolen i medfør af Folkeskolelovens § 26 (BEK nr. 688 af 20/06/2014).

Besparelser ved ombygning af Agersøfærgeren til eldrift (retrofit)

Kommunen har i 2021 modtaget tilsagn om 6 mio. kr. i statsligt tilskud til ombygning af Agersøfærgeren til eldrift. I forlængelse heraf har kommunen i Budget 2023 afsat 18 mio. kr. til formålet. Projektet opstartes på møde den 25. november 2022. Der forventes at kunne spares 400.000 årligt på service, eftersyn, olie m.v. Hertil kommer en mulig besparelse ved overgang fra diesel til eldrift, som skal nærmere kortlægges. Besparelsen forventes dog først effektueret i 2024.

Besparelser på rengøring

Der betales ca. 150.000 kr. om året i rengøring af kontorlokaler, mødelokale og venterum i Havnebygningen på Stignæs samt for rengøring på færgerne. Færgepersonalet supplerer rengøringsindsatsen på færgerne med almindelig oprydning og aftørring efter behov mellem færgernes afgange. En besparelse på rengøringen, som betyder at færgepersonalet skal varetage rengøringen på færgerne, vurderes at være beskedent og anslås at udgøre et beløb på 40.000 kr. om året.

Øvrige besparelsesforslag:

Langsommere sejlads på Omøfærgerne. Agersø Omøfærgerne arbejder for at personalet på Omøfærgerne tilbydes kursus i energirigtig sejlads i simulator organiseret af det Fælles Færgesekretariat for kommuner med små øer. Tiltaget kan på sigt suppleres med indkøb og opsætning af en brændstofmåler på Omøfærgerne. Besparelsen på dette område er ikke nærmere beregnet.

Besparelse på 200.000 kr. som engangsbesparelse på havnedriften i 2023. Der er planlagt en kortlægning af havnenes tilstand og behov for vedligehold i anden halvdel af 2023. Først herefter kan det vurderes om der er mulighed for at iværksætte yderligere besparelser på budgettet for havneområdet.

Tidligere foreslået besparelse på vedligehold af færgerne ved at forkorte ophold i dok vurderes ikke at være realistisk, idet besparelsens vil kunne reducere færgernes holdbarhed og sikkerhedsmæssige stand på sigt.

Samlet set vil ovenstående give besparelser på ca. 3.805.000 kr. Hertil kommer besparelser, som der endnu ikke er sat beløb på.

Reduktion i administration, ledelse og i råderum	500.000
Generelle takstforhøjelser (Budget 2023)	600.000
Brændstoffillæg	400.000
Ophør af rabatter ved billet salg	300.000
Salg af Kattegat - driftsudgifter	500.000
Bestillingsture på Agersøfærgerne på hverdage	43.000
Bestillingsture på Agersøfærgerne i weekender	20.000
Forslag om at fjerne 5 dobbeltture på Agersøfærgerne	216.000
Forslag om at fjerne 3 dobbeltture på Omøfærgerne	432.000
Nedlæggelse af bestillingsafgangen kl. 5 og 6 Omøfærgerne	72.000
Retrofit af Agersøfærgerne – service og olie m.m.	400.000 effektueres først i 2024
Besparelse på rengøring	40.000
Besparelse på havnedrift i 2023	200.000
I alt	3.805.000 kr.